

İnsan Hakları Derneği

ODTÜ Arazisinden Geçirilen Anadolu Bulvarı- Konya Yolu Bağlantı Yol İnşaatı Üzerine Yaşanan Hak İhlalleri Hakkında Rapor (22 -28 Ekim 2013)

İnsan Hakları Derneği Genel Merkezi

Necatibey Caddesi No:82 Kat:6 Daire:11/12 Demirtepe/Ankara

Tel:+90 (312) 230 35 67-68-69

Fax:+90 (312) 230 17 07

E-mail: posta@ihd.org.tr

Web: www.ihd.org.tr

HEYETİN AMACI VE OLUŞUMU

İnsan Hakları Derneği, Anadolu Bulvarı'nı Konya Yolu'na bağlayan ve yasal süreçler tamamlanmadan ODTÜ arazisinden geçirilen yol nedeniyle gerçekleşen protesto eylemleri ile kolluk güçleri ile belediye tarafından olay yerine taşınan "sivil kişilerce" uygulan şiddet üzerine olay yerine gitme kararı almıştır. İHD Genel Merkezi öncelikle ODTÜ Mezunlar Derneği'ni ve ODTÜ Rektörünü ziyaret ederek geçmiş olsun dileklerini iletmış ve olaylar hakkında bilgi almıştır. Ayrıca, olaylar hakkında mahalle sakinleri, ODTÜ öğrencileri ile diğer ilgililerle görüşmek suretiyle yerinde incelemek ve araştırmak, olaylara ilişkin gerçekleri doğru ve tarafsız bir şekilde analiz ederek kamuoyuna sunmak amacıyla olay yerine birkaç kez gidilmiştir. İHD Heyeti içerisinde, İnsan Hakları Derneği Genel Başkanı Öztürk Türkdoğan, Genel Sekreter İsmail Boyraz ,Genel Başkan Yardımcısı Hasan Erdoğan ,Genel Sayman Selma Güngör, MYK Üyesi ve İç Anadolu Bölge Temsilcisi Hasan Anlar, MYK üyesi Hüsnü Öndül, MYK üyesi Sevim Salihoğlu, MYK üyesi İlyas Kara ve İHD Ankara Şube Yönetim Kurulu Üyesi Fatime Akalın yer almıştır. İnsan hakları heyeti 22 Ekim 2013 tarihinde Vişnelik Tesisleri'nde ve ODTÜ'de, 29 Ekim 2013 tarihlerinde 100.Yıl Mahallesi'nde ve ODTÜ'de görüşmeler gerçekleştirmiştir.

OLAYIN TARİHÇESİ

1992 yılında başlayan ODTÜ arazisinden yol geçirme projesi ve tartışmalar sonucu Anadolu Bulvarı'nı Konya Yolu'na bağlayacak güzergâh üzerindeki arazi 1993 yılında ODTÜ senatosu tarafından Karayolları Genel Müdürlüğü'ne tahsis edilmiştir. Hazırlanan imar planı 1994 yılında onaylanmıştır. ODTÜ arazisi 6 Mart 1995'te Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından "1. Derece Sit Alanı" ilan edilmiştir. Bu tarihten sonra 2008 yılında birinci yola ek olarak ikinci bir yolun yapımı gündeme getirilmiştir. İkinci yol nedeniyle ODTÜ ve Büyükşehir Belediyesi arasında sert tartışmalar yaşanmıştır. Tartışmaların yaşanması ile Büyükşehir Belediyesi, "ODTÜ binalarının kaçak olduğu" iddiasıyla, 45 bina grubunun yıkılmasına ve üniversiteye 1,8 milyon TL ceza kesilmesine karar vererek üniversiteyi 2.yol inşaatına ikna etmek istemiştir. ODTÜ Rektörlüğü ise "yol restleşmesi" olarak anımsanan bu olay sonrası belediyenin almış olduğu kararları mahkemeye taşımıştır. Açılan 45 ayrı davada yıkım ve ceza kararlarının yasal dayanağı olmadığı ve kamu yararına aykırı olduğu hükme bağlanarak belediye uygulamaları iptal ve men edilmiştir.

HEYETİN GİRİŞİMLERİ

İnsan Hakları Derneği Genel Merkezi ve İHD Ankara Şubesi ODTÜ ve 100.Yıl Mahallesi'ndeki gelişmeleri yerinde incelemek, ODTÜ ve 100.Yıl Mahallesi sakinlerinin temsilcileri ile görüşmeler yapabilmek için ilgililer ile iletişim kurmuş, randevular alınmıştır.

ODTÜ MEZUNLARI DERNEĞİ

ODTÜ mezunları tarafından 1965 Yılında kurulmuş ODTÜ Mezunları Derneği ODTÜ yerleşkesinin doğusunda ve ODTÜ mülkiyetinde bulunan ve dernek tüzel kişiliğine 49 yıllığına tahsil edilmiş Vişnelik Tesisleri'nde faaliyet sürdürmektedir.

GÖRÜŞÜLEN KİŞİLER:

Himmet Şahin, ODTÜ Mezunlar Derneği Başkanı ve Baki Arslan, ODTÜ Mezunlar Derneği Yönetim Kurulu Üyesi

YAPILAN GÖRÜŞMELER VE ELDE EDİLEN BİLGİLER:

22.10.2013 günü Saat15.30 da ODTÜ Mezunlar Derneği temsilcileri ile yapılan görüşmede dernek yetkilileri bayram tatilinin bitiminde bir gece yarısı belediye araçlarının ODTÜ arazisine girerek 2600'ün üzerinde ağacın kesilmesi ile olaya resmen müdahil olduklarını söylediler. Kesilen ağaçların bir bölümünün ODTÜ Mezunlar Derneği Vişnelik Tesisleri arazisinde bulunması ve tesislere ait tel örgülerinin yol çalışması nedeniyle sökülmesi nedeniyle müdahil olduklarını belirttiler.

Himmet ŞAHİN, ODTÜ Mezunlar Derneği Başkanı;

“19 Ekim 2013 gecesi projede olmadığı halde tel örgü-çitler kırılarak ve ağaçlar kesilerek doğrudan doğruya mülkiyetimizdeki arazi şantiye haline getirildi. 100 metre sınır boyundaki arazimiz 3-4 metre girilerek fiilen işgal edildi. Olayın olduğu gece karakola ve nöbetçi savcılığa olayın engellenmesi için başvurduğumuzda bizimle ilgilenen herhangi bir kişi bulamadık. Başvurumuzu ertesi gün yapmak üzere ikna edilmeye çalışıldık. Oysa yol yapımı inşaatına itiraz edilmiş hukuksal süreç başlamış ve bu süreç henüz bitmemiştir. İtiraz ve askı süresi 3 Kasım 2013'te bitiyor. Var olan projelerde bizim arazimiz ile ilgili herhangi bir plan yoktur. Buna rağmen bizim arazimiz çitler kırılarak ve ağaçlar kesilerek işgal edilmiştir ve şantiye haline getirilmiştir. Bizim 300-400 metrekare ODTÜ'nün 4 hektar arazisine el koymuşlardır. Ağaçlar çok önce eski rektör Kemal Kurdaş döneminde öğrenciler ve öğretim üyeleri tarafından dikilmiştir. Bu arazide emeğimiz vardır ve bu emek Melih Gökçek tarafından hiçe sayılmıştır. Ayrıca planlanan yol üzerindeki ağaçların 600 tanesi taşınabilir özellikteydi ve bunun için rektörlüğün yer tespit ettiğini biliyoruz. Bu gün kesilen ağaçların yerine 2000 ağaç dikmeyi planladık. Ağaç dikiminin yolun karşısına geçmesini engellemek üzere arazimiz üzerinde hendek kazıldı. İnşaat alanında kamyonetlerle getirilen 100-150 kadar eli sopalı çeteler bulunmaktadır. Bu kişiler bugün ağaç diken öğrencilere saldırmıştır. Bu saldırı sırasında çevik kuvvet saldırıyı önlemek ya da bitirmek için herhangi bir şey yapmamış ve seyirci kalmıştır. İki belediye otobüsüyle ANFA özel güvenlik elemanları getirilmiş ve arazi içinde beklemektedirler. İhaleyi bir inşaat firmasının aldığı (Söğüt inşaat) söylenmektedir ama işleri belediye araçları ve elemanları yapmaktadır. 9 ay önce söğüt inşaata ihale edildiği belirtiliyor ama aramalarımızda bu ihaleye ilişkin bilgiye rastlamadık. 1985 yılında ilk kez yol konusu gündeme gelmiş ve 1992 de ODTÜ Senatosu araziye karayollarına tahsis etmiş. 1995'te belediye tarafından yani Melih Gökçek tarafından 100 dönüm alan SİT alanı olarak ilan edilmiştir. 2001 yılında özel orman statüsü tanınmıştır. Konuyu görüştüğümüz Orman Mühendisleri Derneği bu konuyla ilgili dava açacaktır. Çevre duyarlılığı olanlar ve yol inşaatı nedeniyle mağdur olanlar yol yapımına karşıdır. Rant düşüncesi olanlar ise yol yapımını desteklemektedir. Bu saldırıların ODTÜ'nün muhalif duruşu nedeniyle olduğunu düşünüyoruz. Bilimi geliştiren ODTÜ'ye yönelik bir saldırıdır ODTÜ'yü yok etme çabasıdır.”

Baki ARSLAN, ODTÜ Mezunlar Derneği Yönetim Kurulu Üyesi;

“19 Ekim akşamında bir gece yarısı belediye araçları ve çalışanları gelerek dışarıda yol inşaatı olarak gördüğünüz arazimize girmişlerdir. O gece ODTÜ yönetim kurulundan 49 yıllığına kiraladığımız şu an içinde bulunduğumuz Vişnelik alanını çevreleyen tel örgüler yıkılmış ve arazimizdeki ağaçların bir bölümü kesilmiştir. Bu olayı haber alır almaz başkanımız Vişnelik Tesisine gelmiş ve bu hukuksuzluğa karşı suç duyurusunda bulunmak için 5 Nisan Karakoluna gitmiş ama karakolda görevli polisler kendilerine yardımcı olmamıştır. Savcılığa başvurmak üzere adliyeye gittiğinde ise savcının olmadığı

söylenerek başvuru yapmaları engellenmiştir. Daha sonra hazırladığımız dilekçeyi tutanakla karakola bırakmayı başardıktan sonra bugün başkanımız(22 Ekim günü) olayla ifade vermek üzere karakola çağırılmıştır. 22 Ekimde arazimizi geri almak bu nedenle inşaat faaliyetini durdurmak ve kesilen ağaçlarımızın yerine yeni fidanlarımızı dikmek istedik. Ve diktik. Belediye çalışanları ve eli sopalı kişilerce inşaat alanı haline getirilen alanın karşısına geçerek ağaç dikmemiz engellendi. Bu sırada inşaat alanını bekleyen polis eli sopalı kişilerin ağaç dikmek isteyen öğrencilere saldırmaya ve onları tartaklamasına müsaade etmiş ve iki grubu ayıran saldırıyı sonlandırmaya yönelik herhangi bir eylemde bulunmamıştır. Bu olaydan sonra ambulanslarla baklava getirilmiş ve bu eli sopalı kişilere dağıtılarak kutlama yapılmıştır. Halen dışarıda 100-150 kadar kişi hiçbir iş yapmadan inşaat alanında kamyonetlerde beklemektedir. Ayrıca iki belediye otobüsü dolusu ANFA özel güvenlik görevlileri getirilmiş ve inşaat alanının muhtelif yerlerinde bekletilmektedir. Bugün (22.Ekim) inşaat araçları yol inşaat alanı nedeniyle işgal edilen bizim arazimizle dernek binası arasına derinliği 1.5 metre ile 3-4 metre arasında değişen bir hendek kazarak arazimize geçişimiz engellenmiştir. Yol yapımı ile ODTÜ'nün 4 hektar arazisi, bizimde 300-400 metrekare kadar sınır boyundaki arazimiz fiilen işgal edildi. Sınırı belirlemek için kullandığımız tel örgüler kullanılmaz halde tahrip edildi.”

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (ODTÜ)

ODTÜ Üniversitesi yerleşkesi içerisinde geçirilen yol konusundaki hukuksuzluk hakkında bilgi almak amacıyla 22.10.2013 tarihinde ODTÜ rektörlüğüne gidilerek Rektör Ahmet ACAR ile bir görüşme gerçekleştirilmiştir. Görüşme Rektörlük binasında Rektör, ODTÜ Genel Sekreter Yardımcısı ve İHD Genel Merkezi Heyeti arasında gerçekleştirilmiştir.

YAPILAN GÖRÜŞMELER VE ELDE EDİLEN BİLGİLER:

ODTÜ Rektörü Ahmet ACAR;

“Biz Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile çalışıyoruz. Belediyenin planına yönelik Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na itiraz ettik. Bakanlık ile uzlaştığımız plan yerine belediyenin önerisi olan plan biraz değişiklikle onadı. Planın Bakanlık tarafından onaylanması ile süreç tamamlanmış olmadığından plan askı sürecinde itiraz hakkımız ve itirazın kabul edilmemesi sonrası mahkeme süreci bulunmaktadır. Bizim 1 aylık itiraz sürecimiz dolmadan fiili durum yaratıldı. 3000'e yakın ağaç kesildi. Oysa biz nakledilmeye uygun 600 ağaç için kampus içerisinde yer ayırmıştık. ODTÜ yönetimi olarak iyi niyetle süreci yürüttük. Ama yasal açıdan sorun yaratan fiili durum var. Biz bunun sıkıntısını yaşıyoruz. Hukuki süreçleri başlattık. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na sürece yönelik itirazlarımızı ilettik. Bizim yola itirazımız yok. 1994 te ODTÜ Senatosu olarak onay vermişiz. Belediyenin nazım planı bizi bağlıyor. Ama yasal açıdan sorun yaratan fiili durum. Yapılan müdahalenin hukuki zeminde takipçisi olacağız. Dün (21 Ekim 2013) bunu başlattık. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'yla süren ilişkimiz var. Anlaşamazsak itiraz hakkımız var.”

YÜZÜNCÜYIL İNSİYATİFİ, YÜZÜNCÜYIL MAHALLE MUHTARI ve ODTÜ ÖĞRENCİLERİ

29.10.2013 Tarihinde İHD Genel Sekreteri İsmail Boyraz , Genel Sayman Selma Güngör ve MYK üyesi İlyas Kara ODTÜ Öğrencileri ve mahalle sakinleri ile yapılan görüşme için 100. Yıl mahallesine giderek, ODTÜ öğrencisi Rıdvan ÖZKERİM (Elektrik Elektronik Bölümü) ve Cansu ÖZYAPICIEL (Biyoloji Bölümü) ile 100. Yıl İnisyatifini adına ODTÜ üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü mezunu olan Özgen Muzaç ile 100. Yıl İnisyatifi adına görüşüldü 100. Yıl İnisyatifi'nin Gezi Parkı Protestoları Süreci sırasında kendiliğinden oluşan bir inisiyatif olduğunu ve inisiyatif bileşenlerinin

ODTÜ mezunları, ODTÜ üniversitesi öğrencileri ve 100. Yıl mahallesi sakinlerinden oluştuğunu ve emek veren herkesin katılım sağladığını ifade etti. Haftada 2 gün mahallede forum olduğunu forumda Şehir Plancıları Odasından, ODTÜ Öğretim üyelerinden de sunumlar yapıldığı belirtildi.

YAPILAN GÖRÜŞMELER VE ELDE EDİLEN BİLGİLER:

100. Yıl İnisyatifi Özgen MUZAÇ, ODTÜ Öğrencileri Rıdvan ÖZKERİM ve Cansu ÖZYAPICIEL; YOL İNŞAATINA KARŞI ÇIKILMA NEDENLERİ

“Mahallede bulunan konutların Ankara'nın ilk kooperatif konutlarından oluştuğunu ve bu konutların yaşlarının fazla olması ile mahallenin şehir merkezine ulaşım olanakları nedeniyle kentsel yenilenme amacıyla müteahhitlerin iştahını açtığını ve müteahhitlerin mahalle sakinleri ile ilişki kurulmaya çalıştığını belirttiler. Yol yapılmasına karşı çıkılmasında asıl nedenin yapılmak istenilen yolun mahalle sakinlerinin hayatını etkilemesine rağmen, mahalle sakinlerine danışılmadan karar verilmesi ve trafiği rahatlatma amacıyla yapıldığı söylenen yolun bu amacı sağlamaktan uzak olduğunu, trafiğin toplu taşıma paradigması ile yapılacak çalışmalarla rahatlatılabileceğini ifade etti. Ayrıca yol çalışmasının şehir rantı yaratma amaçlı olması nedeniyle karşı çıkıldığını belirttiler. Yol kenarında kalan arsaların ve konutları rantı fazla olan işyerlerine dönüşme olasılığının olduğunu belirttiler. Mahalle halkının hükümetin genel uygulamalarına karşı olması nedeniyle, yol yapımı sonucu gerçekleşeceği söylenen rant söylemine rağmen yol inşaatına karşı olduklarını söylediler. Yol güzergâhı projelendirilirken A4 kapısından ODTÜ'ye giriş, 100.Yıl sakinleri ile ODTÜ arasına duvar örülmesi konusunun düşünülmemesi yol projesi ne karşı çıkılmasının önemli nedenlerinden olduğunu belirttiler.

100. Yıl İnisyatifi Özgen MUZAÇ;

“Haziran ayından itibaren 30-40 sivil polis aracının mahallede sürekli dolaştığını belirtti. Yol çalışmasına öncelikle Eylül başında ODTÜ dışarısında 2 adet işyeri yıkımı ile başlandı. ODTÜ arazisine girileceği bayram öncesi söylenti olarak biliniyordu. Rektör, bayram öncesi ODTÜ çalışanlarına e-mail üzerinden ODTÜ ormanına girilmeyeceğini bildirdiğini ifade etti. 18.Ekim de bayram tatilinde ODTÜ arazisine girilmesi öncesinde de mahallede sivil polisler geziyordu. ODTÜ de Ağustos ayında yol güzergâhında Yol yapılmasına ve kentsel ranta karşı fiziki karşı çıkışı sağlamak için yol güzergahına direniş alanı kuruldu çünkü yapılan yolla 40.000 aracın geçmesi hedeflenmekte, bu bölgede oturan yaşlı nüfusun gerek mahalle içi dolaşımı gerekse mahalleler arası dolaşımını olumsuz etkileyecektir. Ayrıca bu yol Türkîş blokları mahallesi ile iç içe geçmiş olan Çiğdem Mahallesi ve Karakusunlar mahallelerine yaya geçişide engelleyerek yalnızca araçla geçişe olanak verecektir. 6 Eylülde direniş alanında sabaha karşı baskın yapılarak 14 öğrenci gözaltına alındı. Bayramın son günü (18.Ekim) öğrenciler bayram tatilinde iken gece saat 21:30 da ODTÜ arazisine girildi. Bu duruma karşı çıkan 50-60 kişilik öğrenci ve mahalle sakinleri üzerine 20-30 adet gaz kapsülü ile saldırılar yapılmak suretiyle yol inşaatına başlandı. Mahalle

halkının büyük çoğunluğu yaşlı kesimden olduğundan mahalde yapılan eylemliliğe kitlesel katılamıyor ancak eylemliliğe katılanlara desteklerini çeşitli biçimde gösteriyorlar. Zemin katta oturan kapılarını ve pencerelerini açarak polis kovalamacasın dan kaçışları kolaylaştıracak biçimde vb yardımlarını sunuyorlar.

Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü Öğrencisi Rıdvan ÖZKERİM; “21 Ekimde fidan dikimi sırasında öğrencilerin polis tarafından sözlü olarak taciz edildiğini, taciz edilen öğrencilerden birisinin de kendisi olduğunu belirtmiştir. Daha sonra ders saati bitiminde 10 kişilik polis saldırısı ile darp edilerek gözaltına alınmış ve kimlik bilgilerinden Diyarbakırlı olmasının öğrenilmesi sonunda Diyarbakırlı isen teröristsin denilerek ODTÜ girişinde araç içerisinde 3 saat boyunca arkadan kelepçelenmek suretiyle bekletildikten sonra bırakıldığını ifade etmiştir.” Hukuki açıdan her ne kadar 1993 yılında ODTÜ senatosu tahsis edilmiş olmasına karşın daha sonra SİT alanı olması nedeniyle 1993 tarihli tahsis geçersiz olacaktır dediler. İnisyatiftten konuşan arkadaşın ulaşımın karayolu ile çözülmesinin çözüm olmayacağı nedeniyle karşı çıkıyorlar. Ulaşımın toplu taşıma ile çözülecek biçimde olması gerektiğini belirttiler. Ağaçların taşınması konusunda 18 Ekim tarihinde 21.00 saatlerinde başlanılan ağaç sökme işlemine başlandığını belirttiler ve toplam 5 saat içerisinde ağaçlık bölgeden çıkıldığı ve toplam 3 adet ağaç sökme aracı çalıştığı bu araçlar ile 600 ağacın bu kadar kısa sürede sökülemeyeceği ancak kesilmiş olacağını belirttiler. Forumlara üniversitelerden hocalarda katılıyor. Kentli hakları konusunda ve yol konusunda da çalışmalara katkı sunuyorlar. Mimarlar Odası ve Şehir Plancılar Odasından forumlara katılım bulunuyor. ODTÜ içerisinde bulunan çadırın bayram öncesi yakıldığını bildirildi. 26 Ekim gecesi ODTÜ lü öğrencilerin yapmak istediği yürüyüş polis tarafından çok kötü bir biçimde saldırı 2 yada 3 öğrenci polis tarafından ateşe atılmış Yener Çıracı isimli öğrenci 1.derece yanık olmuş diğer öğrenci ise daha hafif yaralıdır denildi. ODTÜ öğrencilerinin A4 kapısından ODTÜ ye giriş için herhangi bir geçiş henüz düşünülmemiş ve projelendirilmemiştir. Yola karşı olma nedeni olarak genel hayata duyarlılığım yanında Yüzüncü yıl sakinleri ile ODTÜ arasına duvar örülmesi konusuna değindi. Rektörün yol geçişi sırasında öğrencilerin fikirlerinin alınmadığı ve bazı öğretim üyelerinin de görüşlerinin alınmadığı belirtildi. Ses bombalarının yaralamak amacıyla üzerimize atılıyor akrepler tek kişiyi kovalıyorlar. Polis 100. Yılda oturan öğrencileri sürekli rahatsız ediyor. Evlerde yaşayan mahalle sakinleri öğrencilere çeşitli biçimde destekler sunmaktadır. Evlerinin kapıları ile pencerelerini açarak öğrencilerin hareketliliğine olanak sağlıyorlar. Politize olmamış olan öğrencilerin de yol eylemliliğine katıldığı belirtildi. Öğretim Elemanları Derneği ve ODTÜ Mezunları Derneğinin de desteği bulunuyor.”

Hasan SARIKAYA (100.Yıl İşçi Blokları Muhtarı);

“Devletin bir kurumu bir gece ansızın izinsiz ve hukuksuz olarak kamunun bir başka kurumunun (ODTÜ'nün) Mülkiyeti olan arazisine el koydu. Öğrencilere ve tepki gösterenlere yönelik polis tarafından şiddet kullanıldı. Yol insanlar için bir ihtiyacı olabilir, ancak bu mahalle halkına ve üniversiteye sorulabilirdi. Ayrıca bu yol çevreye en az zarar verebilecek biçimde projelendirilebilirdi.”

Burası sessiz sakin bir mahalledir. Günde 40 bin aracın geçeceği söyleniyor, bu da en başta bu çevrenin kirlenmesine ve gürültü kirliliğine neden olacaktır. Mahalle halkı en çok bu nedenle karşı çıkıyor. Ayrıca, burada iş merkezlerinin açılmasına ve yeni rantlara neden olabilecektir. Yolun hemen yanında olan evlerin yanında kale duvarı gibi yol yapıyorlar, evlerin 3.4.katına kadar yükseliyor. Burası hem imarlı hem de iskanlı yerlerdir. Kamuya ayrılması gerekenler bu mahalle kurulurken ayrılmıştır. Ancak, yol kenarındaki yerlerde yeniden imar düzenlemesi (değişikliği) yaparak, belediye pay almaya çalışıyor. Mahalle halkı ikiye bölünmüş durumda. Bir kısmı AKP'li belediye yaptığı için koşulsuz desteklerken, bir kısmı koşulsuz karşı çıkıyor, halkın bir kısmı ise çevre duyarlılığı nedeniyle karşı çıkıyor. Belediye meclis üyeleri bize destek olmadı, bütün partilerin meclis üyeleri görüş birliği yapmış görünüyor. Son müdahale günü halka karşı şiddet kullanıldı. Belediyenin ANFA güvenlik elemanları ve polisler aşırı şiddet kullandı, insanları dinlemediler. “

Tespitler:

- 1- Ankara Büyükşehir Belediyesi imar planı revizyonu konusunda yasal sürecin tamamlanmasını beklemeden plan iptali ihtimali nedeniyle oldubitti yaratmak suretiyle olayı yönetme yolunu seçmiştir.
- 2- Yol inşaatı çalışma bölgesinde hiçbir iş güvenliği önlemi alınmadığı, çalışma yapıldığına dair herhangi bir uyarının olmadığı heyetimizce tespit edilmiştir.
- 3- Öğrencilere ve 100. Yıl Mahallesi halkının yol inşaatına karşı çıkmak için yapılan protestolarına kolluk güçleri yanında Özel Güvenlik Görevlileri ve bir takım sivil kişiler de (görüşülen kişi ve kurumların deyimi ile “çeteler”) kullanılmıştır.
- 4- ODTÜ Derneği Vişnelik Tesisleri Arazisine girildiği ve arazinin yol güzergahı boyunca çekilmiş olan tel çitlerin söküldüğü ve araziye ait bazı ağaçların kesilip söküldüğü tespit edilmiştir.
- 5- ODTÜ arazisine yaklaşık 50 m genişliğinde bir şerit halinde girilmiş olduğu ve burada hummalı bir yol kazı ve dolgu inşaatı devam ettiği tespit edilmiştir.
- 6- Yol çalışma alanının birçok yerinde sivil giyimli insanlar ve Özel güvenlik görevlileri olduğu tespit edilmiştir.
- 7- Yol güzergâhının buradan geçirilmesi hususunda ODTÜ öğrencileri ve 100 Yıl mahalle sakinlerinin bilgilendirilmesinin yapılmadığı tespit edilmiştir.
- 8-Avrupa Konseyi tarafından 1992 yılında kabul ve ilan edilen Avrupa Kentsel Şartı Deklarasyonu ve Kentsel Şartı İlkeleri'nin özellikle, kentlerde ulaşım, dolaşım, kentlerde çevre ve doğa, kentlerin fiziki yapıları, kentlerde halk katılımı, kent yönetimi ve kent planlaması başlıkları altındaki ilkeleriyle uyumlu olmayan pratiklerin sergilendiği gözlenmiştir.
- 9-Konu ile ilgili tarafların(ODTÜ yönetimi, bakanlıklar ve yerel yönetimlerin), üniversite öğretim elemanlarına, öğrencilerine ve çalışanlarına, mahalle halkına ve genel olarak kent halkına, konu ile ilgili sivil uzmanlık kuruluşlarına(kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, dernek ve vakıflara ve yerel inisiyatiflere danışmadığı ve sürece dahil etmediği, diyalog kurmadığı ve işbirliğinde bulunmadığı; anılan toplumsal grupların bilgilendirilmediği gözlenmiştir.

ÖNERİLER

1- Yol çalışmasının imar planı revizyonunun kesinleşmesine kadar acilen durdurulması ve hukuksal sürecin tamamlanmasının beklenmesi gerekmektedir.

2- Yol çalışmasının 100. Yıl ve diğer mahalle sakinleri ile ODTÜ öğrencilerinin görüşleri alınarak ve tespitler bölümünde 9 ve 10 madde başlığında belirtilen eksiklikler giderilerek gerekli plan değişikliği yoluna gidilmesi veya proje tümünden iptal edilmelidir.

3- Sürecin mevcut mevzuata ve hukuka aykırı biçimde yürütülmesini gerçekleştiren yetkililer hakkında etkili soruşturma ve kovuşturma yoluna gidilmelidir. Yol inşaatı alanında tutulan sivil kişilerin yasadışı faaliyetleri nedeniyle bu kişiler ve bu kişileri sevk ve organize eden kişiler hakkında silahlı organize suç örgütü kapsamında ayrıca soruşturma ve kovuşturma yapılmalıdır.

4- Yol inşaatı alanında hiçbir iş sağlığı ve iş güvenliği önleminin alınmamış olması nedeni ile yol inşaatı durdurulmalı, gerekli cezai yaptırımlar uygulanmalıdır. Bu konuda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı harekete geçmelidir.

5- Yol inşaatı nedeni ile izinsiz ağaç kesimi hakkında gerekli yasal mevzuatın gereği yapılmalıdır.

6- ODTÜ Mezunlar Derneği arazisine yapılan müdahale derhal durdurulmalı, Derneğin suç duyurusu hakkında etkili soruşturma yapılmalı, maddi ve manevi zararlar karşılanmalıdır.

7- ODTÜ arazisinden geçirilmesi planlanan Bilkent girişinden (A7 kapısından) başlayan ve kampusu doğu batı doğrultusunda bölen yol çalışmasına son verilmelidir. Geçmiş yıllarda da yapımının durdurulması yönünde Mahkemelerce karar verilen yol ve köprü çalışmalarının Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından yapımının devamına karar verildiği, iptal kararı verildikten sonrada bitmiş olan yapıyı yıkmayarak işi oldubittiye getirerek hem kentli haklarını çiğnemiş olduğu hem de var olan yargı sistemine aykırı davranmakta olduğu bilinmektedir.

8- Her birey sahip olduğu haklarını kentsel mekanlarda yeterince ve özgürce kullanma hakkına sahiptir, Kentli hakları bireyin, yaşadığı kentin içinde bulunduğu kentsel toplumun üyesi olarak kentsel ve çevresel değerler üzerindeki haklarını da kapsar, bu haklar karar alma süreçlerinde yer almak, örgütlenmek, gösteri yapmak hakkını da beraberinde getirir. Ne yazık ki Türkiye de karar alma süreçlerine toplumun dahil edilmemesi ODTÜ örneğinde olduğu gibi, "ben yaparım, ben ederim" mantığıyla hareket edilmesi ciddi sıkıntılara yol açacak sonuçlar doğurmaktadır. Katılım hakkı konusunun yetkililer tarafından kabul görmesi, temel hak ve özgürlüklerin gelişmesine yol açacağı unutulmamalıdır.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ GENEL MERKEZİ

Öztürk Türkdoğan

Hasan ERDOĞAN

İsmail Boyraz

Genel Başkanı

Genel Başkan Yrd

Genel Sekreter

Selma GÜNGÖR
Genel Saymanı

Hüsnü ÖNDÜL
MYK Üyesi

Sevim Salihoğlu
MYK Üyesi

Hasan Anlar
MYK Üyesi
İç Anadolu Bölge Temsilcisi

İlyas Kara
MYK Üyesi

Fatime Akalın
İHD Ankara Şube Y.K.
Üyesi